

الإيمان باليوم الآخر

Al Khutbah 5

So Bandingan ko Kaparatiyayaa ko Alongan a Maori

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ
 اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وِليًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
 وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ . وَبَعْدُ :

فِيآبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ :

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ، فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ
 الْعَرْشِ الْكَرِيمِ . (المؤمنون ١١٥-١١٦)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillālu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Afahasibtum annamā khalāqnākum aabasaw wa annakum ilaynā lā turja'ūn, fataālallāhul malikul haqqu, lā ilāha illā huwa rabbul arshil karīm. (Al Mu'minun 115-116)

Manga oripn o Allāh, so oriyan o bantog ko Allāh, ago so salawat ko Nabi tano a Muhammad ﷺ na aya bandingan tano imanto na so ika lima pangkat ko manga rokon o Iman a skaniyan so Kaparatiyayaa ko alongan a maori, a giyai i isa a mala so btad iyan ko kiyazabandinga on o Qur'an ko kiyapakaoma niyan.

So Kaparatiyayaa ko alongan a maori na onayan a pakaasal ago sagintas a mala sii ko paratiyaya (*aqidah*) ago skaniyan i tomadng a paganay a makatotondog ko kaparatiyayaa ko Allāh, sabap sa so kaparatiyayaa ko Allāh na khamataanan iyan so kaknala ko poonan a paganay a so ron miyakambowat so kaaadn a langkap ko doniya, na so kaparatiyayaa ko alongan a maori na khamataanan iyan so kaknala ko khabolosan a so ron phaninggaposan angkai a kibabatog ko kalangolangon iyan.

Na sii ko along o kaknala ko poonan a pakaasal ago so kaposan a khabolosan na khibgay niyan ko manosiya a katamani niyan ko antap iyan, ago khitolad iyan so bantak iyan, sa phakakowa sa manga okit a kakisampay niyan sangkoto a antap iyan sa kaparoliya niyan ko bantak iyan a matnddo.

Na andadn i kadadasa o manosiya sangkai a knal na mataan a so kaoyagoyag iyan na matatangkd a khatatap a kaoyagoyag a daa antap iyan ago daa bantak iyan a matnddo.

Sii sangkanan na maphakada o manosiya so kaporo o niyawa niyan, ago so manga kalbihan iyan a maporo, sa makaphagintaw sa datar o giikapagintaw o binatang, a aya phapalatiko on na so baya a ginawa niyan a waraan, a giyanan so kapkhidozo o niyawa a phakaantiyor ko mnang o manosiya.

Manga oripn o Allāh, so Qur'an na miyakaoma sa pphakitanodan iyan ko manosiya a mataan a so Allāh na da niyan adna so manosiya sa ba daa bali niyan ago daa antap iyan, ka makasosopak anan ko kababaloy o Allāh a miyangadn a Maongangn.

Manga oripn o Allāh, mataan a so Allāh na da niyan adna so manosiya a so dn so lima niyan, ago iniyop iyan on so niyawa niyan ago piyakalbi niyan ko langowan a kaadn iyan ago inipananding iyan on so langowan a kaadn iyan ago biyaloy niyan a pakaphtharagombalayin iyan ko doniya iyan inonta bo a sabap sa adn a antap iyan on ago adn a hikmah niyan on a maporo. Pitharo o Allāh a:

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ، فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (المؤمنون ١١٥-١١٦)

Ba niyo initung (inantap) sa inadn ami skano sa daa bali niyan, ago mataan a skano na di kano rkami phakandod, Maporo so Allāh a dato a Bnar, daa tuhan a rowar rka niyan a Kadnan o Arsh a Sasakawn. (Al Mu'minun 115-116)

Manga oripn o Allāh, kna o ba giyangkai a kaoyagoyag a pphagintaw tano ron na ba aya kaposan o lalakaw tano, go kna o ba skaniyan i sndadan o kapphalalagoy o kaoyagoyag o manosiya, ogaid na adn a kaoyagoyag a salakaw a matatago ko talikhodan angkai a kaoyagoyag a katatagoan rkitano, a giyangkoto a kaoyagoyag na phakandodn on o Allāh so kamamanosiyai langon sa da dn a khibagak on a sakataw bo a manosiya, ago daa khalipatan on a di ron mapzagipa. Pitharo o Allāh a:

إِنَّ كُلَّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا ، لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ، وَكُلُّهُمْ
آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا (مریم ٩٣-٩٥)

Da so kalangowan a adn a akal iyan a matatago ko manga langit ago so lopa inonta a phakatalingoma ko Allāh a Makalimoon a skaniyan na oripn, sabnar a inisip siran ago binilang siran o Allāh, ago langon siran na phakaoma siran on ko alongan a Qiyamah a zasakataw siran. (Maryam 93-95)

Manga oripn o Allāh, giyangkanan a ayah na tiyangkd iyan a langowan a kaadn na oripn o Allāh, a inadn iyan siran a zasatiman odi na zasakataw, na phakakasoy siran ko Allāh a zasakataw siran a da dn a ba iran pd.

Manga oripn o Allāh, so kaparatiyayaa ko alongan a maori na giyanan i kapmblagan o dowalalan a phagokitan o manosiya ko kibabatog iyan ko doniya, so taw a piyaratiyaya niyan a adn a ingd a khandodan iyan ago adn a isipan on a pagisipn on so langowan a sakro kabintng o kaoyagoyag iyan ko doniya, na phagiyasaan iyan a ginawa niyan sangkanan a gawii, sa khaknal iyan a mataan aso doniya na matag lalan ago pkhtasn o manosiya a so kasasagad iyan on na phakasagad on sa manga tpng ago manga tiyoba, na skaniyan oto na giimanizakay sa pantag sa kisampay niyan ko kaoyagoyag a lbi a mapiya, sa apiya pn adn a pkhaparoli niyan a manga shayi a pd ko pkhababayaon ko doniya, ogaid na aya mala a bantak iyan na so kisampay niyan ko alongan a maori. Pitharo o Allāh a:

رُزِينَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ ، وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ، ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ، وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ، قُلْ أَوْبَتُّكُمْ

بَخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكَمُ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ. (آل عمران ١٤-١٥).

Pipharasan ko manga taw so kapkhababayai ko manga karoma ago so manga wata (moriyataw) ago so kakawasaan a pd sa bolawan ago pirak, ago so manga koda a kithatalonn ago so manga ayam ago so manga pangomaan (asinda) giyoto na kasawit ko kaoyagoyag ko doniya, na so Allāh na ron matatago so mapiya a khandodan, Tharo angka a ba ko skano phanotholi sa mapiya a di giyoto a bagian o siran oto a miyamananggila siran sii ko Kadnan iran, a manga kasorgaan a pphamanoga ko kababaan iyan so manga lawas a ig a tatap siran on, ago adn a (rk) iran a manga karoma a manga soti ago (adn) a rk iran a kasosoat a phoon ko Allāh, ka so Allāh na titikayan iyan so manga oripn iyan. (Ali Imran 14-15)

So pman so manga taw a di ran paparatiyayaan so alongan a maori, na sabnar a kinowa iran so doniya a aya iran tampata, ago initong iran sa giyoto dn i kaposan o lalakaw iran, a aya iran dn naraka ago aya iran dn sorga, sa di dn oto khalampasan o manga kailay ran, sa daa a awid a akal iran a rowar ko kapphanimoa ko kakayaan on ago so manga tamok on. Pitharo o Allāh a:

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا ، وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ ، وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ
(الجمانية ٢٤).

Go pitharo iran a daa kaoyagoyag a rowar ko kaoyagoyag tano sangkai a doniya a phatay tano ago khaoyag tano, ago daa phakapatay rkitano a rowar ko kapthingr o masa, go daa rk iran roo a pd sa katao. (Al Jathiyah 24)

Opama ka siran oto a manga taw na pindiogod iran so kiyarombaan o manga apo iran na disomala a katokawan iran a mataan a so doniya na pphaninggaposan ko kakhadadas, sa daa khatatap a khalamba a rowar ko Allāh, sa lalayon dn phagalowin o Umar Ibn Al Khattab angkayaa tobathobad a Arab a:

Da dn a shayi a pkhailayingka i ba kathatap so kalangas iyan. Aya bo a khalamba na so Allāh, na khadadas so tamok ago so wata.

Da makanggay a gona ko Hurmuz so manga pondowa iyan. Na miyanamar so Ad sa katatap ko doniya na da siran malalayon.

Di pn so Sulayman a phagawidan o ndo'. Na rapg o manosiya ago so langowan o Jinn. Anda so manga dato a mimbkn ko pangkatan

A so pidoro o doniya na tanan on pphananding. Kaoto so Paridi a kaphamakaigan o langowa baratapa A di dn dowo so thotol na kaphanalanan tano.

Manga oripn o Allāh, iniropa o bayok a so langowan taman na palaya dn khadadas sa so bo so Allāh i khatatap a phangwaris ko manga kaadn. Daa Nabi a marani ko Allāh, Daa dato a mala i pangkatan, daa wali a barasimba, daa malawanda i lalag inonta a palaya siran dn zakabn angkayaa lopa.

Mataan a so manosiya na adn a mala a galbk iyan ago romasay niyan ko kiyaadna on sangkai a lopa a skaniyan so kabaloy niyan a phangondato on sa ptharagombalayin iyan so doniya sa ayon ko kabaya o Allāh, sa makatindg so doniya langon a pzimbaan iyan so Allāh sa tarotop a simba, maadn so pizakatawan, so sagorompong, so parinta ago so kadandan o doniya a palaya dn somimba ko Kadnan o manga kaadn a so Allāh a Rabbul alamin, giyanan i pamotosan o galbk o manosiya ko kiyaadna on, na sii ko kapakandod iyan ko Allāh na ipagiza on o Allāh so kiyanggalbk iyan, sa ron phanagombalaya so kambalasi ron ago so kaziksaa on.

Na so kanggalbk o manosiya sa salakaw roo ago so kasilay niyan sangkoto a antap na kapanoraak ago kadadag a mapayag. Pitharo o Allāh a:

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ، أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَى ، ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى ،
فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ، أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى (القيامة ٣٦-٤٠).

Ba iitonga o manosiya a imbagak skaniyan a daa bali niyan (sa di dn pagisipn) ba skaniyan da mabaloy a sathak a ig a phoon sa mani a pkipntos. Oriyan iyan na miyaadn a sagamak a rogo a misasambir ko kandungan o ina, na inadn skaniyan o Allāh sa piyakambatang iyan a manosiya, na miyadn on sa ngganapa a mama ago babay, na ba di giyoto na khagaga niyan a kaoyaga niyan ko miyamatay. (Al Qiyamah 36-40).

So Sabot ko Alongan a Maori:

Phanagipoon so alongan a maori ko kagba angkai a doniya tano, sa phatay so langowan a madadalm on a pd sa oyagoyag, sa pmbaropa so lopa ago so langit sa salakaw a lgawan. Oriyan iyan na phakatindgn o Allāh so alongan a Maori sa pagoyagn iyan so manga manosiya langon, sa phakandod siran ko kaoyagoyag pharoman.

Oriyan oto na pagisipn siran o Allāh sa kazakataw sii ko pinggalbk iyan ko lopa a pd sa mapiya ago marata, na sa taw a mataban o mapiya niyan so marata iyan na isold skaniyan o Allāh ko sorga sabap ko limo iyan. Na sa pman sa taw a mataban o marata iyan so mapiya niyan na pozangn o Allāh ko apoy o naraka sabap ko kaontol iyan.

Manga oripn o Allāh, opama o zalkata tano so pandangan o Qur'an na matoon tano a tanto a madakl a kiyazabandinga niyan ko btad o alongan a maori, ago tanto a madakl so kiyapamgay niyan sa manga tanda ago karina ko kabbnar angkanan a btad.

So alongan a maori na madakl a inibtho ron o Qur'an a manga ingaran a oman i satiman on na makatotoro sa maana a pd ko ropaan angkoto a gawii.

- ❖ Bithowan skaniyan sa gawii a kakhawiyag (*yawmul ba'th*) sabap sa kagiya giyanan so kotika a khawiyag on so langowan a manosiya ko oriyani o kiyapamatay ran.
- ❖ Bithowan sa alongan a kaphakatindg (*yawmul qiyamah*) ka kagiya so langowan o manosiya na phakatindg siran ko manga kobor iran a datar siran o totorogn a miyakanaw siran.
- ❖ Bithowan skaniyan sa kotika a bangkit (*yawmus sa'ah*) kakagiya pankaw so kaphakaoma niyan a khitalmba ko manosiya sa pankaw.
- ❖ Bithowan sa gawii a kaposan (*yawmul akhirah*) ka kagiya da dn a kapatay ko oriyani iyan ago daa phakatondog on a kaoyagoyag pharoman.
- ❖ Bithowan sa gawii a kaphamalas (*yawmul din*) ka kagiya palaya dn mbalasan so manosiya sa masa oto ko mapiya ago marata a pinggalbk iyan ko doniya.
- ❖ Bithowan sa gawii a kapagisip (*yawmul hisab*) ka kagiya pagisipn so langowan a galbk o manosiya sa izomariya kiran so manga galbk iran.
- ❖ Bithowan sa gawii a kapakataban (*yawmul fat'h*) ka kagiya phakadaag roo so miyaratiyaya na phakadapanas roo so manga kafir.
- ❖ Bithowan sa gawii a kambaratmowa (*yawmut talaq*) ka kagiya makapthototoona roo so oman i isa sa zkatan o siyalimbota so somiyalimbota on.
- ❖ Bithowan sa gawii a kaplimod (*yawmul jam'*) ka kagiya palaya dn khatimo so manosiya ipoon ko Adam na taman ko kaposan a manosiya ko kaphakatindg o bangkit.
- ❖ Bithowan sa gawii a kaplapisa (*yawmut tagabun*) ka kagiya adn a khalapis roo a manosiya na adn pman a phakalaba on.
- ❖ Bithowan sa gawii a katatap (*yawmul khulud*) ka kagiya gawii oto a so phakasorga na khatatap san ko sorga sa dayon sa dayon, sa datar oto mambo so phakanaraka.

- ❖ Bithowan sa gawii a kaliyo (**yawmul khuruji**) ka kagiya phamakaliyo so manosiya ko manga koba iran sa datar siran o manga tarapan a mikakayambr.
- ❖ Bithowan sa gawii a kaphatawaga (**yawmut tanad**) ka kagiya khoriskn dn o oman isa so pd iyan so loks ko wata iyan so wata ko loks iyan sa kalk ko siksa o Allāh.
- ❖ Bithowan sa gawii a marani (**yawmul azifah**) ka kagiya so kakhitana iyan na datar o sasalongan so manosiya ko kiyasagad iyan ko doniya,
- ❖ Bithowan sa gawii a pankaw (**yawmut tammah**) ka kagiya thalmbaan iyan so manosiya ko masa a kalilipat iyan.
- ❖ Bithowan sa gawii a masopiit i sowara (**yawmus sakkhah**) ka kagiya khitekaw a bto a masopiit i dalndg ko tangila.
- ❖ Bithowan sa Phanangkd (**al haqqah**) ka kagiya thangkdn iyan so langowan a piyakambokhag o manosiya a manonompang on.
- ❖ Bithowan sa Mangolambo (**al Gashiyyah**) ka kagiya kholambowan iyan so manosiya sa piyamakalkk a btad.
- ❖ Bithowan sa Phakatana a pankaw (**al waqi'ah**) ka kagiya phakaoma sa ba dn khaolog sa pankaw.

Manga oripn o Allāh, anda i masa angkai a alongan a Qiyamah?

So Allāh a Kadnan o manga kaadn na pd sa onganngn iyan a piyagma iyan so kotika angkanan a gawii sa da dn a ba niyan on piyakasarzb, sa daa Nabi ago da pn a Malaikat i ba iran katawi so masa niyan. Pitharo iyan a:

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ (لقمان ٣٤).

Mataan a so Allāh na matatago on so katawi ko kotika o bangkit, go pphakatoronn iyan so oran, ago katawan iyan so nganin a madadalm ko manga kandangan o (babay). (Luqman 34)

Miyaadn so manga taw a iphagiza iran ko Rasūlullāh [s.a.w] so makapantag on, ago tanto iran a ittgl so kiphagizaan iran on, na inisogoon o Allāh so kasmbaga niyan kiran sa nggolalan ko katharo iyan a piyakatoron iyan a:

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ، قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ، ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ، لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً ، يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ، قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (الأعراف ١٨٧).

Ipagiza iran rka so makapantag ko bangkit o andai kaphakaoma niyan, na tharo angka a so katawi ron na sii ko Kadnan ko, a daa phayag ko masa niyan a rowar rkaniyan, a minipnd ko manga langit ago so lopa (so katokawi ron) a di rkano phakaoma inonta a pankaw, iphagiza iran rka a datar o ba angka katawi, na tharo angka a mataan a so katawi ron na sii ko Allāh, ogaid na so kadaklan ko manga taw na daa katawan iran. (Al A'raf 187)

Sii sangkanan a ayah, na inaloy niyan a daa matao ko kotika a kakhitana o bangkit a rowar ko Allāh, ogaid na so Allāh na piyakitokawan iyan rkitanan so manga papata ago toos ko kaphakarani niyan ka an makapagiyasa so manosiya sa ngkanan a gawii.

Manga oripn o Allāh, so kapharatiyayaa tano ko alongan a maori, na aya onayan iyan a pharatiyayaan tano ron na so Sorga ago so Naraka, sa so langowan a mapnggolawla roo a pd sa kakhawiyag (*al Ba'th*) so kaphlimod (*al Hashr*) so kathimbanga ko manga amal (*al Mizan*) ago so kakhakowaa ko panoratan iyan (*al kitab*) so kathitay ko lantay (*as Sirat*) na maipos oto na aya bo a

khaposan on na so kaphakasold ko sorga odi na so kakhaolog ko naraka, sabap san na pharatiyayaan tano so langowan a btad a mitotompok on ago so langowan a khaolawla roo, pharatiyayaan tano so Sorga a mataan a bnar, go so langowan a madadalm on a manga pipiya a balas a khakowa o taw a miyangongonotan ko Allāh, go pharatiyayaan tano a so naraka na mataan a bnar go so langowan a madadalm on a phizoson a siksa a khisogat ko taw a siyopak iyan so kabaya o Allāh sii sangkai a doniya, pharatiyayaan tano so kapagisipa ko oman i manosiya, go pharatiyayaan tano so kaphlimod o langowan a kaadn, pharatiyayaan tano so kakhdg tano ko titay, go pharatiyayaan tano so kathimbanga ko manga amal, pharatiyayaan tano a so phamakasold ko sorga na tatap siran on sa dayon sa dayon, sa sakamaoto so phamakasold ko naraka a manga kapid a dayon sa dayon siran on, so pman so muslim a phakanaraka na phakaliyo ron ko oriyan o kaipos o masa a kaziksaa on sa phakasold ko sorga sa limo o Allāh.

Manga oripn o Allāh, so maori a alongan na giyoto i darpa a ron tano maphragon so miyanggalbk tano sangkai a doniya, sabap san na di tano mapakapmblag so btad o doniya ago so maori a alongan, ka daa maori a alongan o daa doniya, sa di bnar so katharo a aya bo a rk o Mu'min na so maori a alongan na daa kipantag iyan ko doniya, aya mataan a bnar na inisogo rkitano o Allāh a kaphlobaa tano sangkanan a dow a ingd ka di anan makapmblag ko kaoyagoyag o manosiya, khowaan tano so doniya sa pagosarn tano a lantay a khiripag tano ko maori a alongan, khowaan tano so kakayaan ko doniya sa pagosarn tano a koda ko kisampay tano ko alongan a maori, mbalowin tano so doniya a babasoka sa manga pipiya a amal na roo tano phragona so balas iyan sa alongan a maori, so doniya na darpa a pnggalbkan o muslim ko manga simba niyan, na so maori a alongan na darpa a ndkhaan o mu'min sa khowaan iyan roo so balas o galbk iyan ko doniya. So doniya na ingd a kaprasarasay ago ipnggolalan on so paliyogat, na so akhira na ingd a ron dkha so manosiya sa khowaan iyan on so balas o kiyapromasay niyan ko doniya, sa daa paliyogat ko alongan a maori, ka so kanggalbka ko paliyogat na sii oto ko doniya. Pitharo o Allāh a:

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا ، وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ ، وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ ، إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (القصص ٧٧).

Go ploloba angka so nganin a inibgay rka o Allāh ko ingd a pkhaori (so Akhira) sa oba angka lipati so kipantag ka ko doniya, go phiyapiya ka sa datar o kiyaphiyapiyai rka o Allāh, go oba angka plobaa so kapaminasa ko lopa, ka mataan a so Allāh na di niyan khababayaana so giimaminasa.

(Al Qasas 77)

Manga oripn o Allāh, iniiza o Aishah ko Rasūlullāh [s.a.w] sa pitharo iyan a: Hay Rasūlullāh [s.a.w] khatadman iyo so manga karoma niyo ko alongan a Qiyamah, na pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a: Oway inonta ko tlo a darpa ka da dn a khatanodan o taw a salakaw ron, sii ko masa a kathimbanga ko amal iyan o phakapnd antaa ka phakakhap, go sii ko kakhowaa niyan ko soloratan ko amal iyan o ino aya khikawa iyan on na so kawatan iyan o so diwang iyan, antaa ka ba sii niyan khakawa sa likod iyan, go sii ko kathitay ko lantay, sa sii sangkai a manga darpa, na da dn a khapikir o taw sabap ko kapnd angkoto a masa a mapitl a btad.

Gowani a tharoon o Rasūlullāh [s.a.w] a so manosiya ko kapagoyaga on na manga talandiyang siran a phizonodan (maana a so inabison a kobal ko kiyatoria on na khasoy ron) na pitharo o Aishah a: Hay Rasūlullāh [s.a.w] o manga babay ago so manga mama na pkhailay dn o oman i isa so pd iyan? Na pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a: Giyangkoto a masa na mabasng ago mapitl a di dn mapzagipa o oman i isa i ba niyan phanntngi so awrat o pd iyan.

Manga oripn o Allāh, giyanan i kiyatinsan ko makapantag ko bandingan ko maori a alongan a pharatiyayaan o Muslim, maapd san so kaparatiyayaa ko langowan a migagayb a da mailay o mata, a aya onayan iyan na so kaparatiyayaa ko Allāh sabap sa skaniyan na gayb so lawas iyan, na so kaparatiyayaa on o manosiya na magonot on so kapharatiyayaa niyan ko langowan taman a

migagayb a inisogo o Allāh so kaparatiyayaa niyan on a giyanan so bandingan ko *Sam 'iyyat*, manga shayi a gayb a ba dn pkhan'g o manosiya sa da niyan kasandngi.

Manga oripn o Allāh, magapas tano ko Allāh ago manarig tano ron, ago zarakan tano ron sa tarotop a kapanarig sa kowaan tano so manga sabap a inadn iyan ko doniya ka an tano makowa so misasabap on ka giyoto i sindadan o thito a kazarakan ko Allāh.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWAA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko **Allāh** ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr angka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapanangilai ami ron.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolongan iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....